

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA
AGENȚIA NAȚIONALĂ ANTIDOPING

RAPORTUL DE ACTIVITATE
al Agenției Naționale Antidoping
pentru anul 2020

Chișinău, 2020

Introducere

Agenția Națională Antidoping (ANAD), reprezintă o instituție publică, scopul de bază al căreia constă în combaterea fenomenului de dopaj în sport la nivel național, promovarea politicilor și reglementărilor antidoping, încurajarea practicării unui sport curat în vederea protejării sănătății sportivilor și respectării principiului de fair-play în sport.

Pentru realizarea scopurilor sale de bază Agenția a prioritizat următoarele direcții: detecția (testări și investigații), descurajarea (aplicarea sancțiunilor și armonizarea bazei normativ-legislative cu cerințele internaționale) și prevenirea (comunicare, informare, sensibilizare). Pe lângă direcțiile menționate, Agenția a continuat consolidarea capacității instituționale în vederea exercitării atribuțiilor sale, a dezvoltat cooperarea la nivel național și internațional, a asigurat respectarea prevederilor Convenției internaționale împotriva dopajului în sport și a Convenției contra dopajului a Consiliului Europei.

1. Procesul de Control Doping

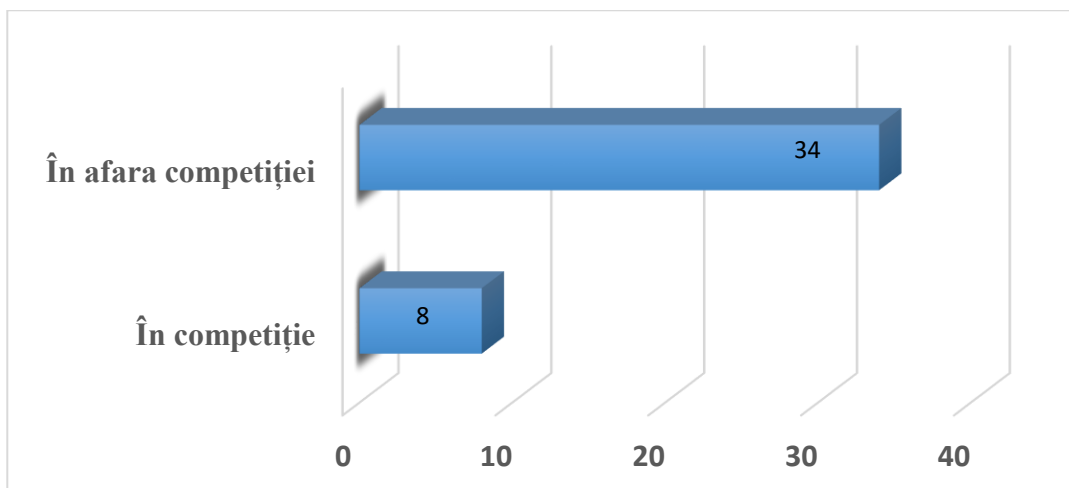
1.1 Organizarea procesului de control doping

Pentru organizarea procesului de control doping, corespunzător cu Standardul internațional pentru testări și investigații WADA și documentele tehnice relevante, au fost întreprinse următoarele măsuri: s-a asigurat instruirea și re-instruirea necesară a colaboratorilor Agenției în domenii relevante, s-a încheiat acordul de prestare a serviciilor de analiză a probelor biologice și de desemnare în calitate de Unitate de gestionare a pașapoartelor biologice pentru sportivi (APMU) cu un laborator acreditat de către WADA (Seibersdorf, Austria), s-a procurat echipament necesar prelevării probelor de sânge și urină în conformitate cu cerințele WADA, s-a semnat contract de prestare a serviciilor de transportare a probelor biologice în termeni și condiții speciale prevăzute de standardul internațional pentru laboratoare WADA.

1.2 Planificarea și prioritizarea testărilor

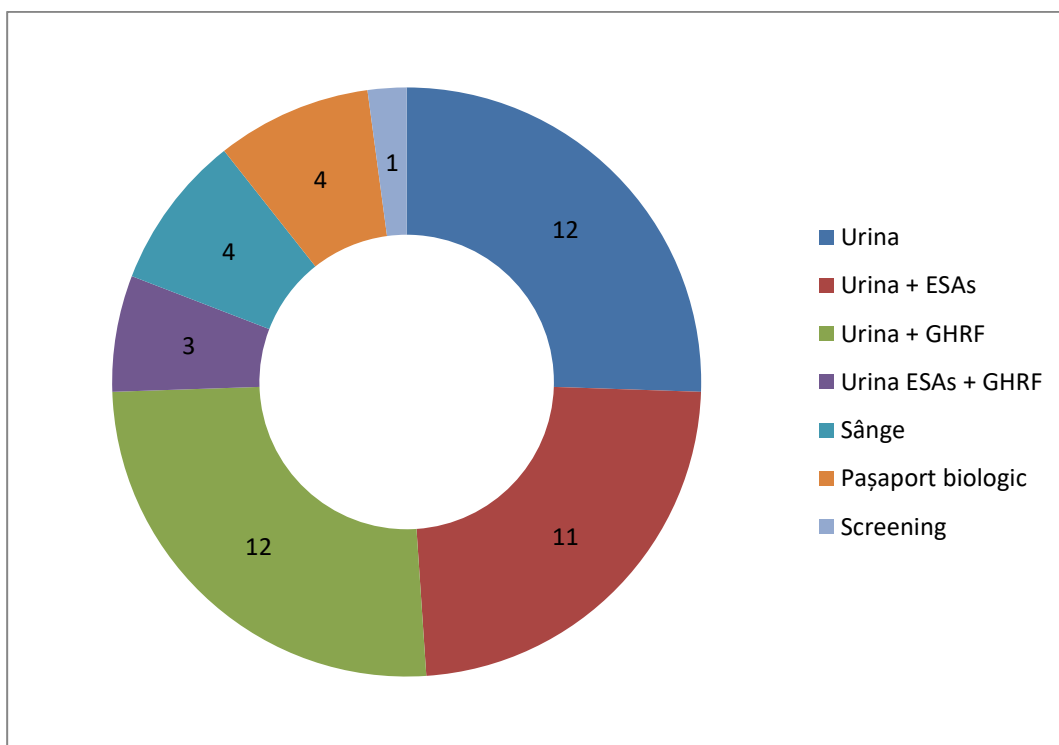
Planul național de testare pentru anul 2020 a fost elaborat în conformitate cu prevederile Standardului internațional pentru testări și investigații, în baza sistemului de evaluare a riscurilor aferente, care include următoarele categorii: psihologice, financiare, popularitatea sportului, informații disponibile și statistica dopajului. Luând în considerație riscul de dopaj care ar putea îmbunătăți performanța în diferite perioade, au fost determinate următoarele tipuri de testare: în competiție și înafara competiției. Inițial, s-a preconizat efectuarea a 120 de testări pe parcursul anului 2020. Însă, având în vedere situația epidemiologică, planul de testări a fost ajustat în proporție de doar 36%, cu ponderea majoritară a testărilor înafara competiției, conform datelor din Fig. nr.1:

Fig. nr. 1 Repartizarea testărilor în competiției și în afara competiției pe anul 2020

Planul de distribuire a testărilor după discipline sportive și analize specifice a fost întocmit în conformitate cu prevederile Documentului Tehnic pentru Analize Specifice Disciplinelor Sportive WADA TDSSA (Technical Document for Sport Specific Analysis), având în vedere nivelul minim de testări specifice și implementarea programului pașaportului biologic a sportivilor. Având în vedere surse financiare limitate pentru testări, precum și costul impunător al analizelor, ANAD a pus accentul pe inteligență și calitatea testărilor, urmărind scopul de bază de a testa sportivii potriviți pentru substanța/metoda interzisă la momentul potrivit. Așadar, distribuția probelor după discipline sportive și tipuri de analize specifice este prezentată în Fig. nr.2:

Fig. nr. 2 Repartizarea probelor după tipuri de analize specifice pentru anul 2020

1.3 Stabilirea lotului de sportivi

Pentru implementarea programului de testare în afara competiției, au fost formate grupurile de testare. În acest sens, au fost întreprinse măsuri organizatorice legate de colectarea informațiilor de localizare, stabilind nivelul minim de informații necesare pentru efectuarea testărilor în afara competițiilor fără aviz prealabil în conformitate cu prevederile standardului internațional.

Prioritizarea sportivilor după discipline sportive și după tipurile de testări este prezentată în Tabelul nr. 1:

Tabel nr.1 Distribuția testărilor după disciplinele sportive

Disciplina sportivă	Testări ANAD	Testări WADA Testing Grant	Testări Federații Internaționale	Screening
Sambo	-	1	-	-
Badminton	2	-	-	-
Lupte libere	-	3	-	-
Caiac/Canoe	8	-	4	1
Box	-	1	-	-
Judo	1	-	-	-
Atletism	4	2	-	-
Haltere	6	3	-	-
Înot	-	2	-	-
Powerlifting	1	-	-	-
Total	22	12	4	1

Prioritizarea sportivilor după gen și după categoria de vârstă se prezintă în felul următor (Fig. nr.3 și nr. 4):

Fig. nr. 3 Repartizarea după gen a sportivilor testați

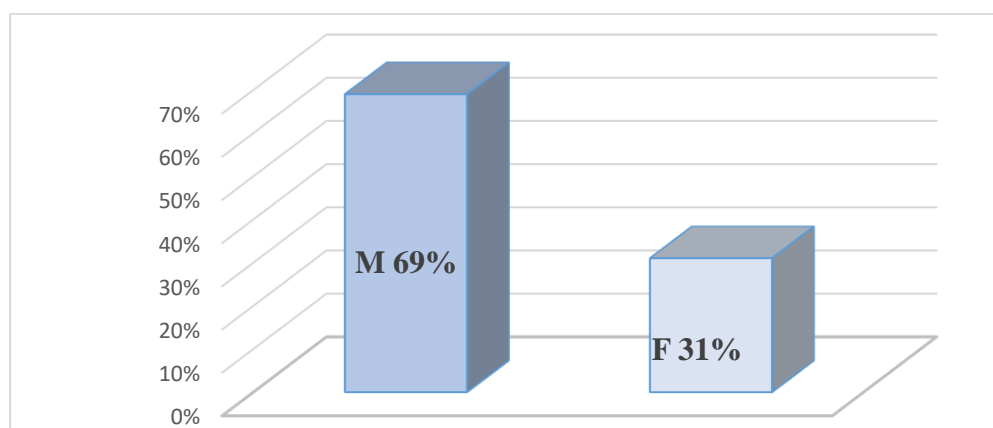
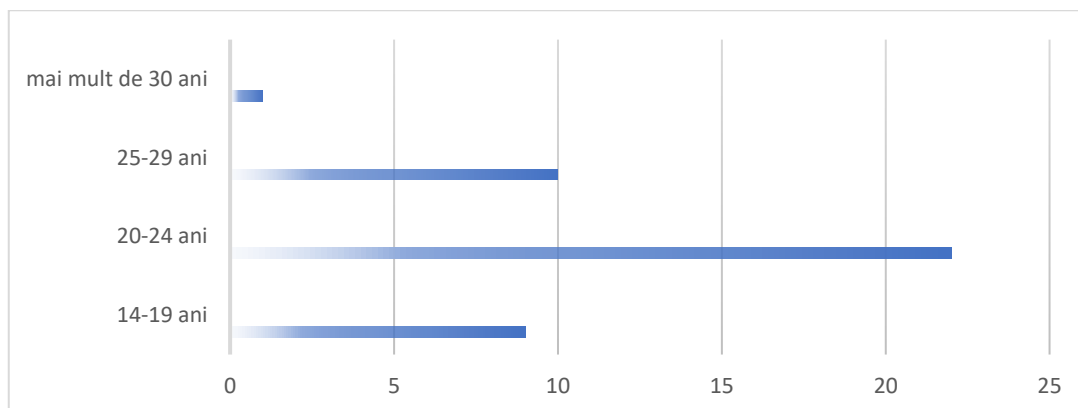

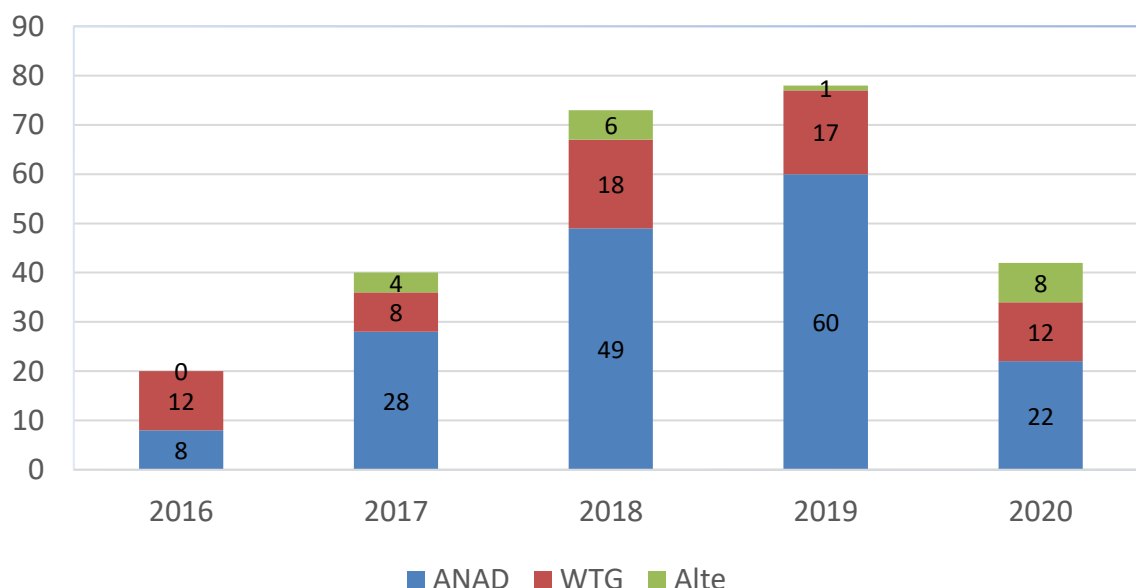
Fig. nr. 4 Repartizarea după categorii de vârstă a sportivilor testați

1.4 Statistica testărilor

Pe parcursul anului 2020, Agenția Națională Antidoping din Republica Moldova a efectuat 43 de teste, inclusiv 22 de teste din planul național de testari, 12 teste pentru WADA Testing Grant, 8 pentru federația internațională ca autoritate de testare și un test suplimentar de screening. Din planul național de testări, 14 teste s-au colectat în afara competiției și 8 în competiție, toate teste de urină. Dinamica creșterii numărului de testări la nivel național este prezentată în tabelul următor (Fig.nr.5):

Fig. nr. 5 Dinamica creșterii numărului de testări pentru perioada 2016 - 2020

1.5 Realizarea testărilor de sânge

În anul 2020 ANAD a continuat implementarea testărilor de sânge (4 teste), reușind să soluționeze toate împiedimentele, legate de transportare în condiții special și autorizarea de export a probelor biologice. Totodată, în anul 2020 a continuat implementarea programul Pașaportului Biologic a Sportivului (ABP) - 4 teste, ca

condiție necesară în vederea conformării cu prevederile Codului Mondial Antidoping și a Standardelor internaționale

2. **Scutiri de uz terapeutic**

În anul 2018 a fost instituit Comitetul pentru acordarea scutirilor de uz terapeutic (SUT) prin încadrarea specialiștilor din domeniul farmacologiei și medicine sportive. Pe parcursul anului 2020, nu a fost solicitată din partea sportivilor naționali nici o Scutire de Uz terapeutic. Acest fapt este datorat pandemiei COVID-19 și suspendării activității sportive temporar din motive epidemiologice.

3. **Prevenirea și programe educaționale**

Principiul de bază pentru programul de informare și educare al ANAD este de a susține spiritului sportului și de a ajuta la menținerea unui mediu sportiv curat. Este recunoscut faptul că marea majoritate a sportivilor își doresc să concureze curat, nu au nicio intenție de a folosi substanțe sau metode interzise și au dreptul la un mediu concurențial echitabil. Programele educaționale ANAD caută să promoveze comportamente care respectă valorile sportului curat și să împiedice sportivii și alte persoane să recurgă la dopaj. Un principiu cheie, care stă la baza Standardului Internațional pentru Educație este acela, că prima experiență a sportivului cu domeniul antidoping ar trebui să fie prin intermediul educației și nu al controlului doping.

Prevenirea și programele educaționale ANAD includ următoarele obiective strategice:

3.1 **Informarea** - punerea la dispoziție a informațiilor corecte și actualizate:

- Lista substanțelor și metodelor interzise 2021, adoptată de Agenția Mondială Antidoping, a fost tradusă și publicată în Monitorul Oficial 313-317, Nr. 1256 din 27.11.2020, conform art.6 alin.(3), lit.e) al Legii pentru prevenirea și combaterea dopajului în sport. Lista interzisă a fost editată în limbile română și rusă și a fost plasată pe site-ul Agenției;

- S-a asigurat și în continuare menținerea informațiilor actualizate pe site-ul web al Agenției www.anad.gov.md și pe rețelele de socializare.

- În scopul implementării programul Outreach cu ajutorul modelului WADA (banere, materiale educaționale traduse, jocuri interactive de calculator), s-a realizat traducerea în română, rusă; editarea și imprimarea următoarelor broșuri:

- Broșura "Lista interzisă 2021",
- Broșura "Antidoping",
- Broșura "Program de localizare",
- Broșura "Scutiri de Uz Terapeutic",
- Broșura "Procesul testării doping",
- Pliant "Riscurile dopajului".

3.2 **Programe educaționale Antidoping** - instruirea antidoping de înaltă calitate pentru asigurarea înțelegerii tuturor aspectelor legate de subiectele antidoping:

Organizarea și desfășurarea seminarelor a avut loc în conformitate cu datele prezentate în Tab.3:

Tabel nr.3 Seminarele educative (inclusiv online), desfășurate pe parcursul anului 2020

Data	Grup țintă	Federația	Numărul participanților
21-22.01.2021	Antrenori Tokyo 2020	Federații Naționale	20
25.05.2021-12.07.2021	Sportivi Tokyo 2020	Federații Naționale	20
01.09.2021	Sportivi	Federația Gimnastică Ritmică	9
08,09.2021	Sportivi	Federația de Biathlon	3
09.10.2021	Sportivi	Federația de Taewondo	28

- Având în vedere faptul, că unele federații internaționale au introdus confirmarea susținerii cursului ADeL drept condiție obligatorie pentru participarea la competițiile internaționale, pe parcursul anului 2021 s-a acordat asistență necesară sportivilor și antrenorilor de la federațiile naționale de lupte și gimnastica ritmică pentru instruirea on-line respectivă. Toți participanții la instruire au obținut certificate de susținere cu succes a cursului "ALPHA" și "Coach True".
- Pe lângă acestea, ANAD promovează și încurajează atât sportivii, cât și personalul asistent al sportivilor să urmeze instruirea on-line ADeL, care actualmente este disponibilă în 14 limbi, inclusiv rusă. Modulele incluse în ADeL sunt următoarele: Cursul "ADO Kickstart" acordă sprijin pentru administratori în exercitarea funcțiilor de implementare a programului antidoping. Cursurile "ALPHA 1.0, 2.0" pune la dispoziția sportivilor cunoștințe necesare în domeniul antidoping, informații relevante despre consecințele negative a dopajului și promovează sportului curat. Cursul "i-SAFE" oferă cunoștințe privind protecția informațiilor și identificarea amenințărilor comune de securitate cibernetică și metode de protecție. Cursul "Sport Physician's Toolkit" înglobează toate modulele antidoping adaptate pentru medici și personalul medical. Cursul "University Textbook" prezintă o imagine de ansamblu a dopajului în sport destinat studenților implicați în activitatea sportivă. Cursul "Coach True" oferă instruire în domeniul antidoping pentru antrenori și cuprinde toate procesele antidoping. Cursul "Parent's Guide" este destinat părinților care caută informații necesare pentru a asigura copiilor săi o dezvoltare sportivă sănătoasă și a-i împiedica de utilizarea substanțelor interzise.

3.3 Sensibilizarea - creșterea gradului de conștientizare - scoaterea în evidență și mediatizarea a subiectelor / problemelor antidoping:

Continuarea promovării campaniei "Say No to Doping", utilizând modelul WADA în timpul acțiunilor de prevenire sau a evenimentelor sportive. În acest an, în legătură cu

situația epidemiologică, Agenția s-a axat pe promovarea valorilor antidoping în mediu online.

4. Cooperarea la nivel național

ANAD conlucrează cu federațiile sportive naționale, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Comitetul Național Olimpic și Sportiv și alte autorități publice cu responsabilitate în domeniul combaterii dopajului în vederea implementării strategiilor de prevenire și combatere a dopajului în sport.

- Către sfârșitul anului 2020, ANAD a semnat acorduri de cooperare cu 72 federații sportive naționale. Aceste acorduri prevăd conlucrarea în scopul creării condițiilor necesare desfășurării planului național de testări și instituirea programului de prevenire antidoping în cadrul federațiilor. Cooperarea cu structurile sportive va contribui la consolidarea eforturilor comune pentru prevenirea și combaterea dopajului. Pe parcursul anului 2020, 6 Federații au solicitat desfășurarea seminarelor de informare și prevenire.
- La data de 27.11.2020 a fost semnat Acordul de cooperare cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, susținut de un plan de acțiuni întru consolidarea eforturilor comune în prevenirea și combaterea dopajului în sport. Obiectivele acestei cooperări includ elaborarea normelor de responsabilizare a sportivilor și personalului asistent al sportivilor, stabilirea mecanismului de sancționare pentru abaterile admise, necesitatea reflectării subiectului prevenirii și combaterii dopajului în sport în textul acordurilor bilaterale semnate între federațiile naționale și MECC. Pe lângă acestea, Agenția a prezentat propuneri, reieșind din competențele sale funcționale, pentru proiectul de lege cu privire la cultura fizică și sport, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă nr. 492 din 04 decembrie 2020.
- A fost identificat un mecanism lucrativ de colaborare cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale privind transmiterea și diseminarea Listei Interzise către structurile din subordine și a fost inițiat procesul de semnare al Acordului de cooperare.
- În contextul dezvoltării relațiilor cu societatea civilă în vederea familiarizării cu domeniile de activitate a Agenției și monitoringul opiniei publice în domeniul antidoping, la data de 29 iunie 2020, ANAD a încheiat un Acord de cooperare cu Asociația Obștească „Academia Antidoping”. Documentul prevede stabilirea unei colaborări durabile între părți, în scopul prevenirii și combaterii la nivel național a dopajului în sport. Obiectivele specifice al Acordului de colaborare se referă la susținerea, promovarea și încurajarea cercetărilor cu privire la fenomenul de dopaj, ceea ce va contribui la dezvoltarea și implementarea de programe eficiente de control doping, de informare și educare pentru un sport fără dopaj. Pe lângă aceasta, au fost semnate Acorduri de cooperare cu Academia de Studii Economice din Moldova, Asociația Obștească ”Green Nations”, Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare, Academia de Științe a Moldovei.

5. Cooperarea la nivel internațional

Întru îndeplirea sarcinilor, ce rezultă din angajamentele internaționale în domeniul antidoping, ANAD colaborează cu WADA, EERADO, Consiliul Europei, UNESCO și alte structuri internaționale. Toate întrunirile, planificate pentru anul 2020, au fost amânate sau transferate în regim on-line. Reprezentanții ANAD au participat la următoarele evenimente:

- 18-19 iunie: Reuniunea anuală a membrilor Consiliului EERADO, organizată de către WADA;
- 8-9 septembrie: Cea de-a 50-a reuniune a Grupului de monitorizare a Convenției contra dopajului (T-DO) și CAHAMA, organizată de către Consiliul Europei,
- 13 octombrie: Consultările regionale privind implementarea Convenției internaționale UNESCO împotriva dopajului în sport;
- 27-28 octombrie: Cea de-a 51-a reuniune a Grupului de monitorizare a Convenției contra dopajului (T-DO) și CAHAMA, organizată de către Consiliul Europei;
- 19 noiembrie: Reuniunea grupului consultativ pe problem de educație antidoping (T-DO ED) al Consiliului Europei;
- 17-18 decembrie: Cea de-a 52-a reuniune a Grupului de monitorizare a Convenției contra dopajului (T-DO) și CAHAMA, organizată de către Consiliul Europei.

Pe lângă acestea, ANAD colaborează cu organizațiile antidoping în vederea asigurării procesului de educare, instruire, autorizare, recoltare a probelor și efectuare a testelor antidoping, în vederea asigurării îndeplinirii strategiilor de prevenire și combatere a dopajului în sport. ANAD a semnat acorduri de cooperare cu Agenția Națională Antidoping din Belarus, cu Agenția Națională Antidoping RUSADA, cu Comisia Antidoping din Turcia, cu Agențiile Naționale Antidoping din Ungaria, Ucraina, Polonia, Serbia, Turkmenistan, Uzbekistan, cu Organizația Regională Antidoping din Asia Centrală, cu Institutul Internațional Antidoping, fiind membrul iNADO.

Pe parcursul anului 2020 a fost stabilit un dialog cu Agenția Antidoping din România cu scopul semnării unui protocol de cooperare, reieșind din avantajele identității lingvistice, vecinătății, precum și similarității agendelor instituționale. Acest protocol urmează a fi susținut de un plan de acțiuni pe termen scurt și mediu și prevede asistența reciprocă în implementarea programelor și politicilor antidoping la nivel național, inclusiv consolidarea capacităților instituționale, lansarea unui program comun regional de prevenire, conjugarea eforturilor în domeniul serviciilor de informații, investigații și antitrafic, audieri și apeluri; sprijin în traducerea Codului și a standardelor internaționale. Semnarea protocolului s-a amânat din motivul restricțiilor de călătorie.

În perioada 11-15 martie a avut loc vizita oficială a delegației din Estonia, condusă de către directorul Agenției Naționale Antidoping din Estonia. În cadrul acestui eveniment s-a desfășurat o conferință organizată în comun cu Comitetul Național Olimpic și Sportiv pentru reprezentanții școlilor sportive, antrenori, medici în medicina sportivă, un workshop destinat valorificării potențialului aplicării la proiectele de cercetate în comun cu USMF "N. Testemițanu" și o masă rotundă în incinta Agenției, în cadrul căreia s-a semnat un acord de cooperare cu Agenția Națională Antidoping din Estonia.

6. Cercetarea

Sprejinierea cercetărilor științifice în domeniul prevenirii și combaterii fenomenului de dopaj în sport are loc prin aplicarea la proiectele de finanțare externă în domeniul cercetărilor, precum și la proiectele naționale, în comun cu organizațiile din domeniul științei și inovării:

- În anul 2020, ANAD împreună cu alți 2 membri ai EERADO (Armenia și Georgia) a aplicat și a obținut finanțarea în cadrul Programului de granturi pentru cercetare WADA pentru proiectul intitulat „O investigație cross-națională longitudinală a efectelor programului educațional pentru antrenorii asupra atitudinilor referitoare la dopaj în rândul sportivilor tineri și de elită”. Pe parcursul anului a fost realizată prima rundă a proiectului, care constă în elaborarea, traducerea și imprimarea chestionarelor pentru antrenori și sportivi, precum și conducerea propriu-zisă a sondajului pentru verificarea inițială a cunoștințelor și atitudinilor antidoping. Către sfârșitul anului, s-a întocmit și s-a prezentat către WADA raportul intermediar cu analiza studiului.
- Pe parcursul anului 2020 angajații Agenției au fost implicați în realizarea proiectului în cadrul Programului de stat de cercetare 2020-2023 - prioritatea SĂNĂTATE, intitulat ”Fenomenul Dopajului Juvenil la sportivi în abordarea bioetică medicală”, acronim NO-DOP. Pe parcursul anului 2020 s-au efectuat studiile primare pentru elucidarea anumitor componente ale fenomenului dopajului în rândul sportivilor tineri de performanță încadrați în instituțiile de învățământ cu profil sportiv din Republică, care relevă un grad crescut al intențiilor și comportamentelor de dopaj în rândul tinerilor sportivi, lipsa cunoștințelor despre metodele și substanțele permise de îmbunătățire a performanțelor sportive și lipsa unei asistențe medicale calificate a sportivilor. Materialele elaborate și analiza situației curente în domeniul vizat vor servi ca instrumente în elaborarea curriculelor educaționale la etapele ulterioare ale proiectului.
- Au fost elaborate propuneri de proiecte în cadrul apelurilor de proiecte internaționale (TUBITAK, ERA.NET.Rus și Horizon 2020):
 - ERA.Net RUS Plus 2020-2023. Titlul propunerii: „The phenomenon of doping among young athletes: bioethical approach.” (NO-YDOP). Cifru proiect: RUS_ST2019-439. Parteneri: Moscow Research and Practical Center for Medical Rehabilitation, Restorative and Sports Medicine (Federația Rusă), KU Leuven Department of Public Health and Primary Care (Belgia) – proiect respins
 - Concursul proiectelor bilaterale moldo-turce (2020-2022). Titlu propunere: ”Capacity building of Anti-doping Research and Collaboration through Initiatives in Medical Education (CAROLINE)”. Partener: Ankara University, Addiction and Anti-Doping Application and Research Center – proiect aprobat.
 - Expresia de interes pentru ”Ofertă de soluții de cercetare-inovare privind combaterea și atenuarea impactului pandemiei COVID-19”. Titlul propunerii:

”Consolidarea Capacității de Răspuns transdisciplinar prin Evaluarea impactului COVID-19 asupra sănătății SPORTivilor (CARE SPORT).” - proiect respins.

7. Monitorizarea conformității

Activitatea Agenției și implementarea programului antidoping sunt strict monitorizate de către WADA, EERADO, Consiliul Europei, UNESCO.

- Corespunderea cu prevederile Codului Mondial Antidoping este extrem de importantă pentru Republica Moldova, deoarece consecințele statutului de non-conformitate, în temeiul Standardului Internațional pentru Conformitate, care a intrat în vigoare în aprilie 2018, atrage după sine suspendarea sportivilor naționali la competițiile internaționale, precum și interzicerea organizării evenimentelor de talie internațională pe teritoriul Republicii Moldova. În anul 2018 ANAD a întocmit chestionarul de conformitate și a recepționat lista carențelor concomitent cu planul acțiunilor corective. După înlăturarea tuturor neconformităților, ANAD în continuare își menține statutul de conformitate, urmând cu strictețe cerințele programului WADA de monitorizare continuă.
- Monitorizarea corespunderii cu prevederile convenției UNESCO are loc prin intermediul platformei AD-logic, care include un chestionar și algoritmele verificării nivelului de corespundere. Țările, a căror nivel de conformitate este sub limita de 60%, sunt declarate non-conforme. Pentru Republica Moldova, nivelul de conformitate a constituit 66,7% în anul 2017 și 76,2% în anul 2019.
- Monitorizarea conformității cu Convenția contra dopajului a Consiliului Europei are loc prin completarea anuală a chestionarului antidoping ”Implementarea anuală a politicilor antidoping”. Evoluția implementării este reflectată în rapoartele totalizatoare ale CoE.
- Monitorizarea implementării programului național antidoping este minuțios supravegheată de către EERADO. Planul operațional și direcțiile de dezvoltare au fost prezentate în cadrul întrunirii anuale EERADO și aprobate de către Consiliu EERADO și reprezentanții WADA, care au participat la eveniment.

8. Consolidarea capacității instituționale

Agenția a fost instituită în anul 2014, potrivit recomandărilor formulate de Grupul de monitorizare a Convenției Antidoping a Consiliului Europei. În contextul reformei guvernamentale desfășurate pe parcursul anului 2017, Agenția urma să fie supusă restructurării prin comasare cu alte autorități publice, însă la inițiativa WADA, s-a accentuat necesitatea păstrării independenței operaționale și decizionale a acesteia. În contextul noilor prevederi ale Codului Mondial Antidoping 2021 (art.20.5), pentru menținerea statutului de conformitate este necesar ca Agenția în continuare să fie independentă în deciziile și activitățile sale operaționale față de structurile sportive și guvernamentale.

Efectivul-limită al Agenției este de 6 unități. Este important de menționat faptul că cerințele s-au înăsprit și responsabilitățile s-au extins considerabil. Spre exemplu, din momentul creării ANAD în 2014, existau doar Codul și 3 standarde internaționale.

Actualmente, Codul a fost modificat de 2 ori și s-au aprobat încă 4 standarde noi în paralel cu numeroasele documente tehnice obligatorii, însă numărul statelor de personal a rămas la același nivel. Apariția cerințelor noi de conformitate cu prevederile legislației internaționale antidoping impune necesitatea urgentă de mărire a statelor de personal, precum și crearea condițiilor necesare perfecționării continue a acestora.

Dat fiind faptul că sfera antidoping este una foarte specifică, caracterizată prin lipsa cadrelor competente în acest domeniu, una din direcțiile principale constă în consolidarea capacității Agenției prin asigurarea instruirii corespunzătoare a colaboratorilor. Reprezentanții Agenției pe parcursul anului 2020 au participat la webinare, organizate de către WADA:

”COVID-19 and Clean Sport”, ”Anti-Doping Administration & Management System (ADAMS): WADA’s new Paperless Doping Control System and the Progress of the Next Gen Transformation”, ”Athlete Pools and Whereabouts”, ”Implementing an Effective Testing Program”, ”Cyber Security Essentials for Anti-Doping Organizations”, ”Key Takeaways of the 2021 International Standard for Results Management (ISRM)”, ”TUEs: Core Principles and Changes to the 2021 International Standard for TUEs”, ”The new International Standard for Education (ISE) and Guidelines”, ”Independence of Hearing Panels”, ”Key changes to the International Standard for Therapeutic Use Exemptions (ISTUE) 2021: Presentation of cases”, ”Major Changes to the 2021 World Anti-Doping Program”, ”The Revised Social Science Research Grant Program”, ”The International Standard for Code Compliance by Signatories & the Future of WADA’s Compliance Monitoring Program”, ”Preparing for a WADA Audit: How to Respond to International Standard for Protection of Privacy and Personal Information (ISPPPI) Questions”, ”The Training, Accreditation and Re-Accreditation of Sample Collection Personnel”.

Pe lângă instruirea antidoping, angajații au participat și la alte cursuri necesare asigurării managementului instituțional și îmbunătățirii competențelor profesionale: cursuri de acordare a primului ajutor medical, training de perfecționarea abilităților de comunicare și prezentare pentru educatori antidoping, cursuri de limba franceză, cursuri de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă.

Actualmente, în cadrul Agenției activează persoane, competente în domeniu, care posedă experiența necesară implementării eficiente a programului național antidoping și politicilor publice ale Guvernului Republicii Moldova, care-și îndeplinesc atribuțiile cu mult entuziasm, abnegație, dorință de autoperfecționare continuă, și care vorbesc fluent cel puțin două limbi de circulație internațională.

9. Armonizarea Legislației Naționale

Pentru respectarea legislației și buneii desfășurări a Agenției Naționale Antidoping, pe parcursul anului 2020, a fost elaborat Proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea componentei nominale și a regulamentului de activitate a Consiliului administrativ al Agenției Naționale Antidoping, Nota Informativă și Cererea privind înregistrarea proiectelor de acte ale Guvernului au fost expediate către Cancelaria de Stat prin scrisoarea Agenției nr. 57-20 din 01.10.2020.

În ceea ce privește cadrul normativ privind aplicarea sancțiunilor pentru fenomene depistate de utilizarea substanțelor și metodelor interzise, au fost elaborate Nota

Informativă la proiectul de lege pentru Modificarea Codului Contravențional nr. 218-XVI din 24.10.2008 și expediat în adresa comisiei prin scrisoarea Agenției nr. 50-20 din 13.08.2020.

Referitor la armonizarea bazei normativ-legislative cu prevederile standardelor internaționale, merită de menționat aprobarea/actualizarea următoarelor documente interne: Ordin nr. 10B din 05.05.2020 cu privire la actualizarea componenței Comisiei Scutirilor de Uz Terapeutic, Ordin nr.5B din 11.03.2020 cu privire la aprobarea regulamentului privind prevenirea și combaterea circulației ilegale a substanelor dopante, Ordin nr. 3B și 3/1B din 24.01.2020 cu privire la instituirea și aprobarea componenței nominale a comitetului de etică din cadrul Agenției Naționale Antidoping. Pe lângă acestea, a fost instituit Consiliul de Cooperare cu societatea civilă prin Ordinul nr. 2B din 15.01.2020.

10. Activitatea financiară

Una din funcțiile primordiale ale Agenției constă în gestionarea, elaborarea și aprobarea finanțării, precum și exercitarea controlului asupra folosirii mijloacelor bănești pentru realizarea programelor anuale ce țin de domeniul de activitate a ANAD.

Pentru anul 2020 au fost aprobate alocații în mărime de 2458,3 mii lei și ulterior precizate în suma de 2224,0 mii lei, inclusiv 2205,0 mii lei de la bugetul de stat și 19,0 mii lei sub formă de încasări de la prestarea serviciilor cu plată.

Nivelul executării planului precizat de la bugetul de stat s-a cifrat la 72,90 %.

Veniturile pentru 12 luni ale anului 2020 au însumat 1623,7 mii lei, cheltuielile – 1507,7 mii lei, înregistrând rezultatul anului în mărime de 116,0 mii lei.

Structura cheltuielilor se prezintă astfel: Remunerarea muncii - 571,2 mii lei, Contribuții și prime de asigurări obligatorii – 156,6 mii lei, Bunuri - 106,7 mii lei, Servicii - 421,4 mii lei, Cotizațiile în organizațiile internaționale - 193,1 mii lei, Uzura activelor - 58,6 mii lei.

11. Provocările actuale

Printre provocările, cu care se confruntă ANAD în prezent, și având în vedere că anul 2021 va fi un an olimpic, putem enumera:

- ajustarea cadrului normativ și legislativ la rigorile internaționale în domeniul antidoping, inclusiv modificarea Legii nr. 185/2012 pentru prevenirea și combaterea dopajului în sport și a Hotărârii Guvernului nr. 960 din 17.11.2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea ANAD în conformitate cu prevederile Codului Mondial Antidoping 2021;
- elaborarea și prezentarea către Guvern spre aprobare a strategiei naționale și programului național antidoping, în conformitate cu noile cerințe de elaborare a documentelor de politici publice;
- pregătirea echipei naționale pentru Jocurile Olimpice 2020 (instruirea sportivilor, verificarea cunoștințelor acestora, organizarea unui training pentru personalul asistent al sportivilor, care vor însoți acestora la JO, testarea a unui număr cât mai mare de sportivi, care vor reprezenta RM la JO);

- menținerea statutului de conformitate în cadrul programului de monitorizare continua WADA, ajustarea legislației naționale și actelor normativ-legislative cu prevederile Codului Antidoping 2021 și a standardelor internaționale;
- testarea contractuală, încurajarea structurilor sportive de a realiza testarea sportivilor pe cont propriu, în special pentru cei sportivi, care vor participa la competițiile internaționale, precum și ajustarea cadrului normativ pentru asigurarea testărilor contra plată pentru federațiile internaționale;
- semnarea memorandumului de cooperare cu Agenția Națională Antidoping din România;
- obținerea și implementarea proiectului UNESCO;
- instituirea Comisiei naționale pentru audieri și apel,
- cooperarea cu structurile sportive în vederea realizării programului "train the trainer" prin instruirea reprezentanților federațiilor naționale și oferirea suportului necesar desfășurării acțiunilor preventive pe cont propriu,
- elaborarea și implementarea planului de acțiuni 2021 cu federațiile naționale;
- semnarea acordului de cooperare cu ITA (Autoritatea Internațională pentru Testare).

Concluzie

Agencia Națională Antidoping pe parcursul anului 2020 a continuat să perfecționeze și să eficientizeze activitatea în domeniul prevenirii și combaterii dopajului în sport, având la dispoziție resursele limitate și capacitatea instituțională restrânsă. Pe de altă parte, impactul negativ al pandemiei COVID-19, care a afectat domeniul antidoping la nivel global s-a răsfrânt și asupra funcționalității ANAD. Respectiv, au fost întreprinse măsuri de rigoare pentru a menține integritatea sistemului antidoping în timpul pandemiei și pentru asigurarea protecției sănătății sportivilor, personalului asistent al sportivilor și colaboratorilor Agenției. Este evident faptul că executarea indicatorilor de performanță pentru anul 2020 nu a atins nivelul aprobat, însă datorită schimbării formatului desfășurării activităților de prevenire, de testare, de instruire, etc, s-a reușit de a asigura exercitarea atribuțiilor de bază a Agenției.